Tóth István

J0P7MF

2025.04.21

Folyamatmodellezés és folyamatbányászat

A feladathoz használt folyamat

Az event logot a https://processminingdata.com/ oldalról töltöttem le, a Car Insurance Claims adatállományt használtam. Ez 441550 eventet tartalmaz 49873 claim-hez, 2022.01.01 és 2023.12.31 között. Az adatok tanulási céllal készült szintetikus adatok, amelyek valós folyamatokat próbálnak mintázni. Az adathalmazt csv formátumban töltöttem le és autóbiztosításhoz benyújtott kártérítési igények elbírálási folyamatát írják le.

Logok előkészítése

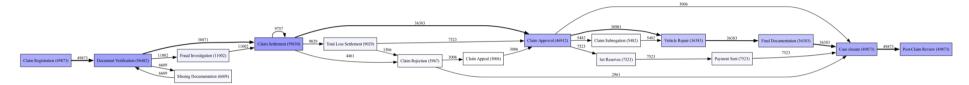
Mivel a logok csv formátumban vannak, ezért a logok előkészítésével kezdtem, amely magában foglalja a xes fájl létrehozásához szükséges mező átalakításokat (pl. dátum) és a mezők átnevezését, hogy könnyebben lehessen azonosítani őket. Ezek alapján elkészítettem a xes fájlt.

Folyamatábra

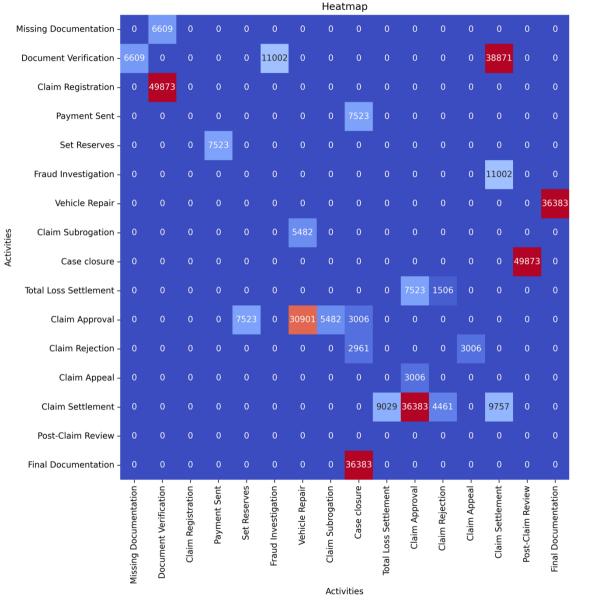

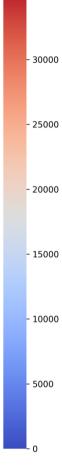
Ezt a folyamatábrát az adathalmaz mellé mellékeli a weboldal, de ez egy nagyon leegyszerűsített, csak a leggyakoribb lépéseket leíró ábra. A feladatban az is volt a célom, hogy az itt nem szereplő eseményeket feltérképezzem.

DFG

A directly folows gráf nagyon pontosan szemlélteti az eredeti folyamatot és azonnal látszanak is rajta a további események, a fő csomópontok teljesen megegyeznek.

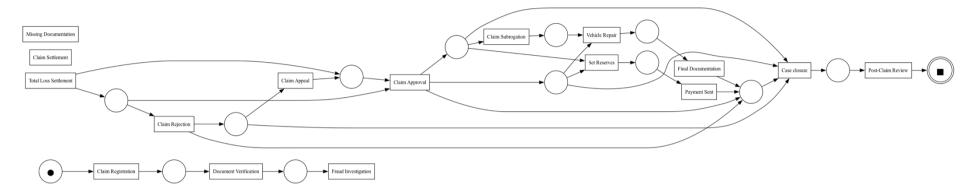

- 35000

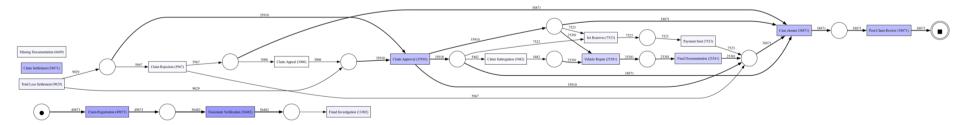
A heatmap elkészítésével ellenőriztem DFG átmeneteit és a számosságukat.

Alpha Miner

Az alpha miner-rel nagyon furcsa Petri-hálót kaptam, ami számomra nem tűnik áttekinthetőnek sem és helyesnek sem. Olyan, mintha két különálló folyamat lenne, amik közt nincs kapcsolat, ami természetesen nem valós.

A következő ábrán már az átmenetek száma is látszik, de nem jutottam vele közelebb a megoldáshoz, hogy miért tűnik helytelennek.

Összehasonlítottam az AM footprint és a DFG footprintet is, de ez sem vezetett megoldáshoz.

Alpha Miner footprint

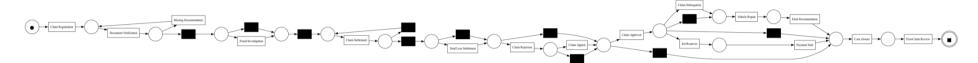
	Case closure	Claim Appeal	Claim Approval	Claim Registration	Claim Rejection	Claim Settlement	Claim Subrogation	Document Verification	Final Documentation	Fraud Investigation	Missing Documentation	Payment Sent	Post-Claim Review	Set Reserves	Total Loss Settlement	Vehicle Repair
Case closure	#	#	<	#	<	#	#	#	<	#	#	<	>	#	#	#
Claim Appeal	#	#	>	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Claim Approval	>	<	#	#	#	<	>	#	#	#	#	#	#	>	<	>
Claim Registration	#	#	#	#	#	#	#	>	#	#	#	#	#	#	#	#
Claim Rejection	>	>	#	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	<	#
Claim Settlement	#	#	>	#	>	II	#	<	#	<	#	#	#	#	>	#
Claim Subrogation	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	>
Document Verification	#	#	#	<	#	>	#	#	#	>		#	#	#	#	#
Final Documentation	>	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	<
Fraud Investigation	#	#	#	#	#	>	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#
Missing Documentation	#	#	#	#	#	#	#	II	#	#	#	#	#	#	#	#
Payment Sent	>	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	<	#	#
Post-Claim Review	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Set Reserves	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	>	#	#	#	#
Total Loss Settlement	#	#	>	#	>	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Vehicle Repair	#	#	<	#	#	#	<	#	>	#	#	#	#	#	#	#

DFG footprint

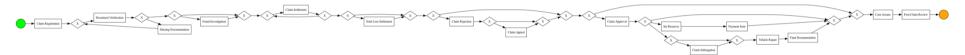
	Case closure	Claim Appeal	Claim Approval	Claim Registration	Claim Rejection	Claim Settlement	Claim Subrogation	Document Verification	Final Documentation	Fraud Investigation	Missing Documentation	Payment Sent	Post-Claim Review	Set Reserves	Total Loss Settlement	Vehicle Repair
Case closure	#	#	<	#	<	#	#	#	<	#	#	<	>	#	#	#
Claim Appeal	#	#	>	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Claim Approval	>	<	#	#	#	<	>	#	#	#	#	#	#	>	<	>
Claim Registration	#	#	#	#	#	#	#	>	#	#	#	#	#	#	#	#
Claim Rejection	>	>	#	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	<	#
Claim Settlement	#	#	>	#	>	ll l	#	<	#	<	#	#	#	#	>	#
Claim Subrogation	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	>
Document Verification	#	#	#	<	#	>	#	#	#	>		#	#	#	#	#
Final Documentation	>	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	<
Fraud Investigation	#	#	#	#	#	>	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#
Missing Documentation	#	#	#	#	#	#	#	ll l	#	#	#	#	#	#	#	#
Payment Sent	>	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	<	#	#
Post-Claim Review	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Set Reserves	#	#	<	#	#	#	#	#	#	#	#	>	#	#	#	#
Total Loss Settlement	#	#	>	#	>	<	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Vehicle Repair	#	#	<	#	#	#	<	#	>	#	#	#	#	#	#	#

Inductive Miner

Az inductive miner-re készült Petri-háló eredményei már sokkal meggyőzőbbek voltak, egy folyamatot ábrázolnak, nincs kétrészre szakadva és a sorrend is megfelelő. A Petri-hálóban a fekete téglalapok (telített átmenetek) általában láthatatlan átmeneteket jelölnek, amelyeket az inductive miner algoritmus vezet be a folyamatstruktúra modellezése során. Ezek az átmenetek nem megfigyelhető tevékenységek az eseménynaplóban, hanem a vezérlési folyamat logikáját segítik.

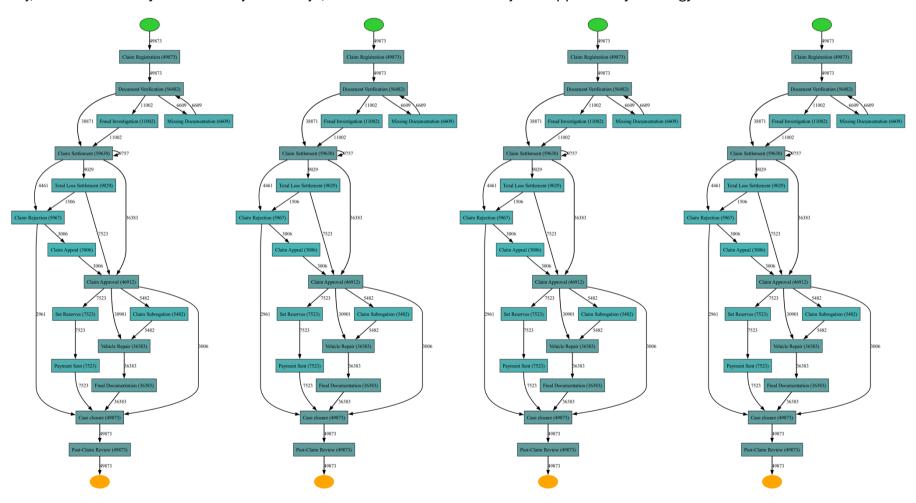

Elkészítettem a BPMN ábráját is a folyamatnak, ami szintén helyes, pontosnak tűnik.

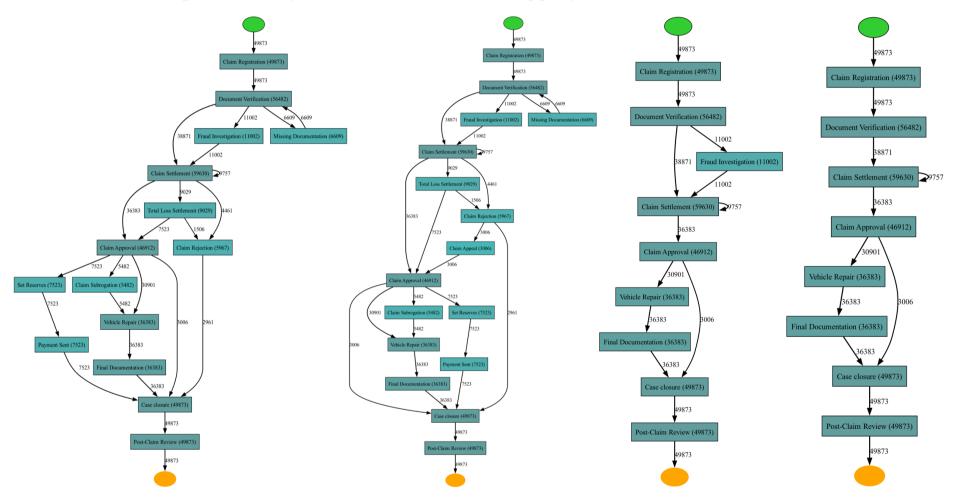

Heuristic Miner

A heuristic miner-rel először elkészítettem a heurisztikus hálót több különböző dependency tresholddal (0.25, 0.5, 0.75, 0.99). Ezek nem mutatnak különbséget, az ábrák megegyeznek. Ennek az lehet az oka, hogy az adatok nem hiányosak vagy hibásak, a folyamatokban nincs zaj, minden eseménynek van elődje és utódja, nincsenek ciklusok és tulajdonképpen a folyamat egyszerű.

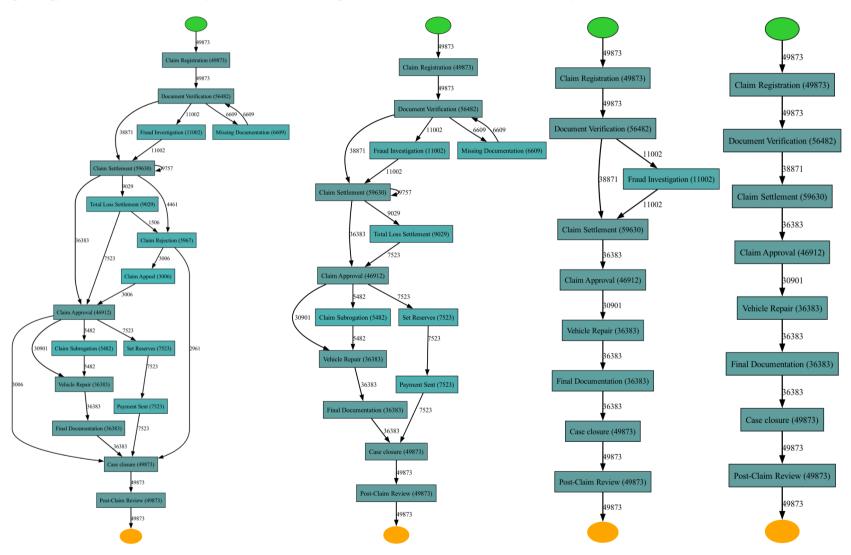

Ezek után elkészítettem különböző minimal activity count-al (1000, 5000, 10000, 25000). Itt az elvárt eredményt kaptam, a mac növelésével az ábrán megjelenő események száma csökken, de az ábrák végig helyesek maradnak.

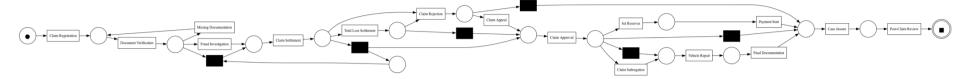

Mac = 25000 értéknél gyakorlatilag pontosan visszakaptam azt az ábrát, amit az adathalmazhoz melléklenek, ezen csak egyetlen plusz átmenet van (Claim Approval -> Case closure).

Ugyanezt a vizsgálatot elvégeztem a min dfg segítségével is (1000, 5000, 10000, 25000), ennek eredménye is vártnak megfelelően alakult, tehát a gráf egyre kevesebb eseményt tartalmaz és a végén szintén előállt a már ismert folyamat.

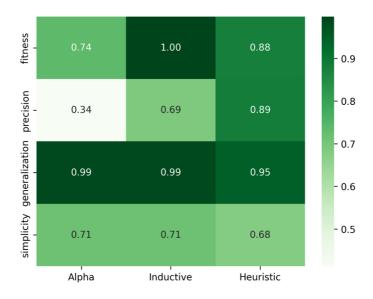
Végül a dth=0.5 (alapérelmezet) érték mellet az alábbi Petri-hálót állítottam elő.

Az inductive minerhez képest kevesebb telített átmenet jelenik meg a képen, így számomra ez áttekinthetőbbnek tűnik, de ettől eltekintve nagyon hasonlít arra.

Az egyes módszerek kiértékelése

A fentiek kiértékelésére az alábbi mátrixot készítettem.

Az ábrán az alpha miner precisionje nekem nagyon alacsony érték (a log és a modell viselkedése nagyon eltér), és gondolom ennek köszönhető az, hogy a generalization értéke magas (a modell által leírt lehetséges, várható viselkedések). A fitness értéke is a legalacsonyabb (kevésbé fedi le a modell a naplóban megfigyelhető eseményeket). Figyelembe véve, hogy a Petri-hálója sem sikerült egyértelműen értelmezhetőre én ezt a modellt ennél az adathalmaznál nem használnám.

Érdekes még az inductive modell 1-es fitness értéke (teljes mértékben lefedi a modell a naplóban megfigyelt eseményeket).

Én mégis ebben az adott esetben a heuristic modell-t alkalmaznám, annak bár alcsonyabb a fitness értéke, de a precision értéke jelentősen magasabb, egyszerűbb a modell és a generalization értéke hasonlóan magas.

Folyamat bányászat

Azt vizsgáltam, hogy a különböző algoritmusok esetében hogyan befolyásolja a minimum support értéke az eredményeket.

